

ρομίαν καθ' ἣν «Τὸ πνεῦμα καὶ ἡ εὐφυΐα εἶναι συνώνυμα τῆς μορφῆς, ὡσάκως δὲν κυβερνῶνται ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου.»

Ὁ ἔχων κοινὸν νοῦν δὲν ἔχει ἀνάγκη πνεύματος, τὴν δὲ ἀναγκαίαν αὐτῷ παιδείαν δύναται εὐκόλως ν' ἀποκτήσῃ ἂν συνειθίσῃ νὰ κρίνῃ ὀρθῶς. Ἀλλὰ πλὴν τῆς χρησιμότητος εἰς τὸν βίον ἡ πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἐν μακρᾷ ὅπως οὖν συναναστροφῇ ὀλίγον πνεῦμα μετὰ πολλοῦ νοῦς εἶναι μυριάκις πλέον εὐχάριστα τῆς ἀκρίτου εὐφυΐας. Μάρτυς τούτου ἔστω πάλιν ὁ Lavoche-foucauld, καθ' ὃν «Ὁ ἔχων πνεῦμα δύναται πολὺ λάκκις νὰ ἦναι ἀνόητος ἄνθρωπος, οὐδέποτε ὁμοῦ ὁ ἔχων κρίσειν.»

Οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω μετὰ τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ἐλπίζων ὅτι θέλουσιν εὖρεϊ ἐν αὐτῷ πλήρη ἰκανοποίησιν οἱ ἀντὶ τῆς συγχρόνου ἐπιπολαίου εὐφυΐας ἔχοντες κοινὸν νοῦν, οἱ δὲ κάτοχοι τῆς τοιαύτης εὐφυΐας θέλουσιν αἰσθανθῆ τὴν ἀνάγκη νὰ υποβάλωσιν αὐτὴν εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

P.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

4.—Διατί πολλά σώματα, ὅταν τ' ἀφήσωμεν ἐλεύθερα χωρὶς νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν φαινομένη τις δύναμις μηχανικῆ, κινῶνται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἐναντίον τῆς βαρύτητος, ὡς π. χ. ἐν τεμάχιον φελλοῦ, τὸ ὁποῖον ἐμβαπτίζομεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ἔπειτα τὸ ἀφίνομεν ἐλεύθερον;

Διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀκολουθοῦσι τὸν νόμον τοῦ εἰδικοῦ βάρους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀρχιμήδους. Τί εἶναι δὲ εἰδικὸν βᾶρος καὶ ποία ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδους ἐξηγοῦμεν ἀμέσως. Ἄν κατασκευάσωμεν διαφόρους σφαίρας ἰσομεγέθεις, ἴσας π. χ. πρὸς τὴν σφαῖραν σφαιριστηρίου, ἀλλὰ ἀπὸ διαφόρους οὐσίας, μίαν ἐκ φελλοῦ, ἄλλην ἐκ μολύβδου καὶ ἄλλην ἐκ χρυσοῦ καὶ τὰς ζυγίσωμεν, θὰ ἴδωμεν ὅτι δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ βᾶρος. Ἄν δὲ συγκρίνωμεν τὸ βᾶρος ἐκάστης πρὸς τὸ βᾶρος ἴσης σφαίρας ἐξ ὕδατος, εὐρίσκομεν ὅτι ἡ ἐκ φελλοῦ σφαῖρα ζυγίζει τὸ ἐν τέταρτον τῆς ἐξ ὕδατος, ἐν ᾧ ἡ ἐκ μολύβδου ζυγίζει 12 φορὰς περισσότερον καὶ ἡ ἐκ χρυσοῦ κατασκευασθεῖσα 20 φορὰς. Ἄν δὲ τὸ βᾶρος τοῦ ὕδατος λάβωμεν ὡς μονάδα, οἱ ἀριθμοὶ $\frac{1}{4}$, 12 καὶ 20 ἐκφράζουσι τὸ εἰδικὸν βᾶρος τοῦ φελλοῦ, τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ χρυσοῦ.

Ἐξ ἄλλου μέρους κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀρχιμήδους, ὅταν ἐν σῶμα ἐμβαπτισθῇ ἐντὸς τοῦ ὕδατος, χάνει τόσον ἀπὸ τὸ βᾶρος του, ὅσον εἶναι τὸ βᾶρος τοῦ ἐκτοπιζομένου ὕδατος· ἐπομένως ὠθεῖται πρὸς τὰ ἄνω ὑπὸ δυνάμεως ἴσης πρὸς τὸ αὐτὸ βᾶρος.

Ἄν ὅθεν ἐμβαπτίσωμεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἐν τεμάχιον φελλοῦ, τοῦτο ὠθεῖται πρὸς τὰ ἄνω

ὑπὸ δυνάμεως τετραπλασίας τοῦ βάρους του, διὸ καὶ ἀνέρχεται καὶ ἐπιπλέει ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τεμάχιον σιδήρου ἀνέρχεται ἐμβαπτίζομενον ἐντὸς ὑδραργύρου, ὡς ὁ κᾶπνὸς πυρᾶς ἀνέρχεται εἰς ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας, τὰ δὲ νέφη διασχίζουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν ὅπως ἐν πλοῖον τὰ κύματα τῆς θαλάσσης.

ΤΟ ΑΝΩ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Ἡμέραν τινὰ, λέγει ὁ μῦθος, αἱ ἀνώτεροι βαθμίδες τῆς κλίμακος ἐλάλησαν πρὸς τὰς κατωτέρας μεθ' ὑπεροφίας τὰ ἐξ ἑξ'· «Μὴ νομίζετε ὅτι εἴσθε ἴσαι μὲ ἡμᾶς. Σεῖς εἴσθε εἰς τὸν βόρβορον, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἄρχομεν ἐλευθέρως εἰς τὰ ὕψη. Ἡ ἱεραρχία τῶν βαθμίδων ἐγκατεστάθη ὑπὸ τῆς φύσεως, καθιερώθη ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ εἶνε νόμιμος.» Φιλόσοφος τις διαβαίνων ἐκείθεν ἤκουσε τὴν εὐγενῆ ταύτην γλῶσσαν, ἐμειδίασε καὶ ἀνέστρεψε τὴν κλίμακα.

HENRI HEINE.

ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΘΥΕΛΛΑ

ΜΥΘΟΣ.

Εἰς τῶν Ἀθηναίων τοὺς δρόμους ἄνεμος προχθὲς ἐφύσα φοβερός ὥσει τυφῶν,
καὶ ἡ κόνις εἰς στροβίλους ὅλη ἀναβρίπτασθεῖσα
ἔφθανε μέχρι νεφῶν.

Κάρφη, ἄχυρα καὶ χῶμα καὶ φυλάρια πολλὰ
συνεγύρευον μαζῷ τῆς,
καὶ ἀνέβαινον, κ' ὕψοντο καὶ ἐπέτων ὕψηλά,
κ' ἐτυφλοῦτ' ὁ παροδίτης.

«Τί καλὰ!» ἐνὸς ὕψοντο ἔλεγον τὸ ἐν τοῦ ἄλλου,
κ' ἔχαιρον ὁ συρφετός·
«Δὲν θὰ μᾶς πατήσῃ πλέον διαβάτου ποὺς βανδάλου»
ὁ Θεὸς εὐλογητός!

«Δὲν θὰ σύρετ' εἰς τοὺς δρόμους τοῦ λοιποῦ τῶν Ἀθηναίων
ἢ ἡ ζωὴ μας λεληθότως·
κ' εἰς ἡμᾶς τὸ μέλλον τέλος ἀνατέλλει φαιεῖον,
«φεύγ' ἢ νάρχη καὶ τὸ σκότος.»

«Ἐλεγον ὑπερηφάνως φύλα, ἄχυρα καὶ χῶμα,
καὶ ἐπέτων ὕψηλά!
καὶ οὐδ' ἔβριπτε κἂν βλέμμα τὸ ἀγέρωχόν των ὄμμα
εἰς τὴν γῆν μας χαμηλά.

Πλὴν ἐξαίφνης—δυστυχία!—Ἐν τῷ μέσῳ τῆς χαρᾶς
τῆς ἐναερίου μάξης,
διαβρήγνυνται τὰ νέφη, καὶ νικᾶται ὁ βορρᾶς
ὑπὸ ὄμβρου καὶ χαλάξης.

Βρέχει, βρέχει, βρέχει... φύλα, κάρφη, ἄχυρα καὶ χῶμα
παρασύρει ἢ βροχῇ,
κ' εἰς τοῦ ὕψηλόν των θρόνον εἰς βορβόρου μαῦρον στρώμα
θάπτει ὅλα των παχῶ.

Οἱ καθαρισταὶ τῶν δρόμων ὅλοι τότε ἐν σπουδῇ
ἤλθον μὲ τὰ σάρωθρά των,
καὶ ἐσάρωσαν τὸν ὄγκον τὸν πολὺν καὶ ἀηδῆ
τῶν τοσοῦτων καθαρμάτων.

Ἐπιμύθιον τοῦ μύθου; Ἀναγνώστὰ μου, ἄς λείπῃ
εἰς τὸν σήμερον καιρόν·
ἄς τὸ εὖρη ὅστις θέλει, καὶ ἂν θέλῃ ἄς τὸ εἶπῃ
ὁ μαντεύσας καὶ εὐρών.¹

1 Ἐκ τῶν Λυρικῶν ποιημάτων Ἀγγέλου Βλάχου: 1876.